

PREPORUKE MLADIH ZA UNAPRJEĐENJE TOLERANCIJE MEĐU MLADIMA U GRADU VUKOVARU

Kingdom of the Netherlands

Srpanj, 2026.

PRONI
centar za socijalno podučavanje
centre for social education

1. Sažetak

Ovaj dokument predstavlja preporuke koje su izradili mladi sudionici projekta “Tolerancija u akciji” financiranog sredstvima Nizozemskog veleposlanstva u Zagrebu, a koji je usmjeren na jačanje tolerancije između mladih pripadnika većinskog naroda i nacionalnih manjina u Gradu Vukovaru.

Preporuke su rezultat participativnog procesa u kojem su, kroz aktivnosti neformalnog obrazovanja, facilitiranih rasprava o toleranciji, pomirenju i suživotu te zajedničkih kreativnih aktivnosti koje su kulminirale izradom „Zida tolerancije“ kao javne poruke zajedništva, aktivno sudjelovali mladi različitih nacionalnih pripadnosti s područja Grada Vukovara. Tijekom projekta, sudionici su imali priliku međusobno se upoznati, razmijeniti osobna iskustva te zajednički oblikovati prijedloge koji odgovaraju stvarnim potrebama mladih u Vukovaru.

Polazeći od uvjerenja da održiva rješenja nastaju kroz dijalog i zajedničko promišljanje, projekt je mladima omogućio siguran prostor za razmjenu iskustava, mišljenja i prijedloga o načinima unaprjeđenja tolerancije i suživota u lokalnoj zajednici.

Sudionici projekta prepoznali su kako među mladima postoji želja za međusobnim upoznavanjem i suradnjom, ali i da postoje društvene okolnosti koje takve kontakte često ograničavaju. Smatraju da razvoj tolerantne zajednice zahtijeva kontinuirano stvaranje prilika za susrete, dijalog i zajedničko djelovanje.

Stoga, u svrhu traženje rješenja, mladi su uz potporu nositelja projekta – PRONI Centra za socijalno podučavanje, izradili Preporuke za unaprjeđenje tolerancije među mladima u gradu Vukovaru, vjerujući kako će primjenom iste doprinijeti jačanju socijalne rekonstrukcije te unaprjeđenju odnosa među mladima.

Važno je naglasiti da ovaj dokument ne predstavlja samo rezultat jednog projekta, već glas mladih koji žele aktivno sudjelovati u razvoju Vukovara kao otvorene, uključive i solidarne zajednice. Preporuke su stoga namijenjene svim dionicima iz javnog i civilnog sektora, ali i samim mladima – kao poticaj za daljnji razvoj politika i programa koji doprinose društvenoj koheziji i kvaliteti života mladih.

2. Kontekst

Grad Vukovar predstavlja jednu od najraznolikijih lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj. Istodobno, posljedice rata i dalje su vidljive kroz društvene podjele, ograničene prilike za međusobno upoznavanje mladih različitih nacionalnosti te postojanje predrasuda koje se često prenose bez osobnog iskustva.

Poseban izazov predstavlja činjenica da dio mladih odrasta u odvojenim obrazovnim i društvenim okruženjima, zbog čega imaju malo prilika za izgradnju međusobnog povjerenja i prijateljstava.

Sudionici projekta smatraju da upravo mladi mogu biti nositelji pozitivnih društvenih promjena ako im se osiguraju odgovarajući uvjeti za zajedničko učenje, suradnju i aktivno građanstvo.

3. Ključni izazovi koje su prepoznali mladi

Tijekom projektnih aktivnosti sudionici su izdvojili nekoliko izazova koji utječu na razvoj tolerantnijih odnosa među mladima:

- nedovoljno prilika za redovite kontakte između mladih različitih nacionalnosti
- postojanje stereotipa i predrasuda koje proizlaze iz nedostatka osobnog iskustva
- ograničeno sudjelovanje mladih u donošenju odluka koje se odnose na njih
- nedovoljna vidljivost pozitivnih primjera suradnje među mladima
- nedostatak programa neformalnog obrazovanja koji razvijaju dijalog, empatiju i građanske kompetencije
- nedovoljno zajedničkih prostora u kojima se mladi mogu upoznati izvan školskog okruženja

4. Preporuke

Preporuka 1.

Sustavno poticati zajedničke aktivnosti mladih različitih nacionalnosti

Obrazloženje

Osobni kontakt jedan je od najučinkovitijih načina smanjenja predrasuda. Mladi koji zajedno sudjeluju u aktivnostima lakše razvijaju međusobno povjerenje i razumijevanje.

Predložene mjere

- organizirati zajedničke radionice
- provoditi sportske i kulturne programe
- razvijati volonterske akcije i aktivnosti
- podupirati zajedničke inicijative mladih

Preporuka 2.

Razvijati programe neformalnog obrazovanja o toleranciji i ljudskim pravima

Obrazloženje

Mladi smatraju kako upravo neformalno obrazovanje omogućuje otvoren razgovor o osjetljivim temama koje često nisu dovoljno zastupljene u redovitom obrazovanju.

Predložene mjere

- radionice o ljudskim pravima
- edukacije o nenasilnoj komunikaciji
- razvoj medijske pismenosti
- edukacije o interkulturalnom dijalogu

Preporuka 3.

Osigurati više prilika za strukturirani dijalog među mladima

Obrazloženje

Razgovor u sigurnom okruženju doprinosi boljem razumijevanju različitih iskustava te smanjuje nepovjerenje među mladima.

Predložene mjere

- forumi mladih
- debate
- okrugli stolovi
- peer-to-peer (vršnjački) dijalog

Preporuka 4.

Jačati suradnju obrazovnih ustanova

Obrazloženje

Zajedničke izvannastavne aktivnosti omogućuju upoznavanje vršnjaka koji se inače rijetko susreću.

Predložene mjere

- zajednički projekti, aktivnosti u zadruzi, školskom volonterskom klubu
- zajednički školski izleti i kampovi
- kulturne manifestacije
- sportska natjecanja

Preporuka 5.

Aktivnije uključivati mlade u procese donošenja odluka

Obrazloženje

Mladi žele biti partneri u razvoju lokalne zajednice, a ne samo korisnici aktivnosti.

Predložene mjere

- redovite konzultacije s mladima
- participativni procesi
- jačanje uloge Savjeta mladih
- uključivanje mladih u izradu lokalnih strategija

Preporuka 6.

Povećati vidljivost pozitivnih primjera suradnje

Obrazloženje

Pozitivne priče doprinose smanjenju stereotipa i stvaraju drugačiju sliku o odnosima među mladima.

Predložene mjere

- medijske kampanje
- predstavljanje uspješnih zajedničkih projekata
- promocija primjera dobre prakse

Preporuka 7.

Podržati zajedničke javne akcije koje promiču toleranciju

Obrazloženje

Javne aktivnosti šalju snažnu poruku cijeloj zajednici da mladi žele graditi odnose temeljene na međusobnom poštovanju.

Predložene mjere

- umjetničke instalacije
- murali, poput “Zida tolerancije”
- zajedničke volonterske akcije
- javni događaji povodom Međunarodnog dana tolerancije

Preporuka 8.

Osigurati kontinuitet ulaganja u programe za mlade

Obrazloženje

Izgradnja povjerenja dugoročan je proces koji zahtijeva kontinuiranu podršku lokalne zajednice.

Predložene mjere

- višegodišnji programi za mlade
- stabilno financiranje
- partnerstva između javnog i civilnog sektora, posebice odgojno-obrazovnih ustanova i organizacija civilnoga društva
- redovito praćenje učinaka programa

5. Preporuke za ključne dionike

Grad Vukovar

- sustavno podupirati programe koji povezuju mlade
- uključivati mlade u izradu lokalnih politika
- razvijati javne prostore namijenjene susretima mladih

Obrazovne ustanove

- poticati zajedničke aktivnosti učenika
- razvijati građanske i interkulturalne kompetencije
- surađivati s organizacijama civilnoga društva

Organizacije civilnoga društva

- razvijati inovativne programe rada s mladima
- koristiti metode neformalnog obrazovanja
- osnaživati mlade za aktivno građanstvo

Mediji

- promovirati pozitivne primjere suradnje
- doprinositi kulturi dijaloga
- izbjegavati sadržaje koji produbljuju podjele

Mladi

- biti otvoreni prema upoznavanju novih ljudi
- aktivno sudjelovati u životu zajednice
- odbacivati stereotipe i govor mržnje
- vlastitim primjerom promicati toleranciju

Provedbom predloženih mjera i uključenosti svih dionika, Preporuke bi trebale doprinijeti ostvarenju sljedećih očekivanih učinaka:

- povećanje međusobnog povjerenja, smanjenje predrasuda i razvoj prijateljstava među mladima
- razvoj kulture dijaloga i međusobnog razumijevanja
- razvoj socijalnih i građanskih kompetencija mladih

6. Zaključak

Mladi okupljeni kroz projekt jasno su poručili kako budućnost Vukovara vide u zajednici u kojoj se različitosti uvažavaju, a suradnja gradi kroz svakodnevne kontakte, zajedničke aktivnosti i međusobno povjerenje.

Tolerancija nije cilj koji se postiže jednokratnim aktivnostima, nego proces koji zahtijeva kontinuiran angažman obrazovnih ustanova, organizacija civilnoga društva, lokalne samouprave, institucija i samih mladih.

Sudionici projekta vjeruju da provedba ovih preporuka može doprinijeti stvaranju uključivije zajednice u kojoj će mladi, bez obzira na nacionalnu pripadnost, imati jednake mogućnosti za razvoj, sudjelovanje i ostvarivanje svojih potencijala.

Ovaj dokument predstavlja zajednički doprinos mladih razvoju Vukovara kao grada dijaloga, međusobnog poštovanja i aktivnog građanstva.

Preporuke su nastale u okviru projekta „Tolerancija u akciji“,
financiranog sredstvima Veleposlanstva Kraljevine Nizozemske u Zagrebu.

Kingdom of the Netherlands